

Presentació

A més de la proclamació de drets i llibertats fonamentals, per tal que existeixi un Estat de Dret cal que l'ordenament jurídic estableixi uns mecanismes capaços de garantir la submissió de l'Estat al dret. La concepció de la Constitució com a norma jurídica superior incorpora la necessitat indispensable d'una jurisdicció constitucional.

Als països de dret escrit, una Constitució, sobretot si és recent, estableix un conjunt de regles i principis, respecte dels quals no s'han pogut preveure totes les possibilitats d'interpretació, ni totes les modalitats d'aplicació. Així doncs, és necessària l'existència d'una jurisdicció independent que verifiqui que els òrgans de l'Estat interpreten el text constitucional de manera conforme i que apliquen les mesures d'execució permeses per aquest mateix text o, si més no, senzillament aquelles que el text constitucional no prohibeix.

D'altra banda, i potser de manera principal, la possibilitat del recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional assegura a qualsevol ciutadà que les disposicions constitucionals que garanteixen els seus drets i les seves llibertats no són "paper mullat".

Malgrat això, el Tribunal Constitucional no és el màxim òrgan de la jurisdicció ordinària, com ho és el Tribunal de Cassació en altres països. Ha de respectar els límits de les seves competències, fixades per la Constitució i per la seva Llei qualificada. Per posar un exemple, podríem dir que interpreta, evidentment, la Constitució, però únicament interpreta els actes que li han estat sotmesos en la mesura necessària per al control de la seva conformitat a la Constitució; altrament dit: si una llei és susceptible de dues interpretacions, una que la considera conforme a la Constitució i l'altra que la considera contrària, el Tribunal Constitucional imposarà la primera; ara bé, si cap d'aquestes dues interpretacions no considera la llei contrària a la Constitució, el Tribunal Constitucional no n'ha de triar una de les dues, sinó que deixa aquesta tasca a l'Administració de Justícia, ja que és la seva funció normal i corrent.

Aleshores s'entén, potser més bé, la intervenció del Ministeri Fiscal en el procediment d'empara d'acord amb les condicions fixades per la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, així com les dificultats que sovint presenta el recurs d'empara tant pel que fa al procediment per interposar-lo com pel que fa al seu contingut jurídic.

Ara bé, succeeix que en ocasió de l'examen d'algunes causes, el Tribunal Constitucional ha observat algunes llacunes i imprecisions en el dret vigent, i té el deure d'assenyalar-les al Consell General, alhora que els dóna compte de la seva activitat.

François Luchaire
President del Tribunal Constitucional

I. INTRODUCCIÓ

L'article 24.e) de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, de 3 de setembre de 1993 (d'ara endavant, LQTC), imposa a aquest Tribunal l'obligació de trametre al Consell General una memòria anual sobre la situació de la justícia constitucional a Andorra.

En compliment d'aquest precepte, el Ple del Tribunal Constitucional ha escomès la tasca de decidir sobre el contingut de l'esmentada Memòria.

I, en fer-ho, vol deixar constància prèvia de quins són els objectius perseguits:

- 1) Donar compte al Consell General, com a òrgan dipositari de la sobirania nacional, de les actuacions del Tribunal durant l'any 1996, amb especial i detallada referència a l'activitat jurisdiccional, que constitueix la seva raó de ser.
- 2) Deixar constància dels fets, les dades i les altres circumstàncies que formen la seva curta història, amb el fi que puguin integrar-se en el futur en la història del conjunt de les institucions estatals d'Andorra, com a part de la memòria col·lectiva del país.

L'ordre d'exposició adoptat és el següent:

- II. De l'activitat jurisdiccional del Tribunal
- III. De la Llei qualificada del Tribunal Constitucional
- IV. Del funcionament de la justícia constitucional.
- V. De les activitats institucionals no jurisdiccionals
- VI. De la presidència i dels magistrats del Tribunal
- VII. De la infraestructura
- VIII. Del pressupost i de la seva administració
- IX. De la seva aprovació

II. DE L'ACTIVITAT JURISDICCIONAL DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

En el decurs de l'any 1996 el Tribunal Constitucional ha resolt nou causes, concretament, un procediment de dictamen previ d'adequació a la Constitució, formulat pels representants personals dels Coprínceps en relació amb una llei aprovada pel Consell General, i vuit recursos d'empara constitucional. D'aquests, un no va ser admès a tràmit, i la resta, set, es van resoldre per sentència. En cinc causes (95-4-RE, 96-3-RE, 96-5-RE, 96-6-RE i 96-7-RE) el Tribunal ha atorgat l'empara sol.licitada pels demandants i ha declarat que s'ha produït la lesió d'un dret constitucional.

Així mateix, en aquesta primera fase de la vida del Tribunal, els autes i les sentències relatius al procediment d'empara han servit per delimitar els requisits d'admissibilitat i per orientar els professionals del dret respecte als criteris que segueix el Ple del Tribunal en aquests casos.

Causa 95-1-DP

Procediment de dictamen previ d'adequació a la Constitució formulat pels representants personals dels Coprínceps, en relació amb la Llei qualificada de la nacionalitat aprovada pel Consell General el dia 5 d'octubre de 1995. L'escrit de requeriment de dictamen fou registrat a la secretaria general del Tribunal Constitucional el dia 23 d'octubre de 1995. El requeriment fou admès per aute del Tribunal del dia 13 de novembre de 1995. El ponent de la causa fou el Sr. Miguel Ángel Aparicio Pérez.

Per aute del Tribunal Constitucional del dia 8 de gener de 1996 es va emetre un dictamen que declarava que la Llei qualificada de la nacionalitat no és contrària a la Constitució ni en la seva vessant material ni en la seva vessant formal.

Causa 95-4-RE

Recurs d'empara interposat pel Ministeri Fiscal contra l'aute de data 12 d'octubre de 1995 dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia en la causa núm. TSJC-085/95, relativa al nomenament d'hereu abintestat de la causant Maria Lluïsa De Riba Cassany. El recurs fou interposat el dia 8 de novembre de 1995. Va ser admès per aute del Tribunal del dia 8 de gener de 1996. El ponent de la causa fou el Sr. Joan Josep López Burniol.

El dia 27 de febrer de 1996 es va dictar sentència que atorgava l'empara sol.licitada pel Ministeri Fiscal i per les parts codemandants, estimava que s'havia infringit el dret a la jurisdicció reconegut a l'article 10 de la Constitució i anul.lava els autes de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia de data 12 d'octubre de 1995 i de data 15 de febrer de 1995. La sentència va reconèixer el dret dels

recurrents davant de la Sala del Tribunal Superior de Justícia a obtenir una resolució sobre el fons de l'assumpte.

Causa 96-1-RE

Recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Ferran Navas Domingo contra l'aute de data 9 de febrer de 1996 dictat pel vicepresident del Tribunal de Corts en la causa 109-1/95, relatiu al procediment previst a l'article 9.3 de la Constitució. El recurs fou interposat el dia 15 de febrer de 1996. Va ser admès per aute del Tribunal del dia 22 de març de 1996. El ponent de la causa fou el Sr. Miguel Ángel Aparicio Pérez.

El dia 17 de maig de 1996 es va dictar sentència que refusava l'empara sol.licitada per la representació processal del Sr. Navas Domingo i es declarava que no havia existit la lesió invocada del dret constitucional a la llibertat.

Causa 96-2-RE

Recurs d'empara interposat pel Ministeri Fiscal contra la sentència de data 1 de febrer de 1996 dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia en la causa núm. TSJC-150/95, relativa a un procediment abreujat en reclamació de quantitat. El recurs fou interposat el dia 1 de febrer de 1996. Va ser admès per aute del Tribunal del dia 22 de març de 1996. El ponent de la causa va ser el Sr. François Luchaire.

El dia 17 de maig de 1996 es va dictar la sentència, que refusava l'empara sol.licitada.

Causa 96-3-RE

Recurs d'empara interposat pel Ministeri Fiscal contra l'aute de data 3 d'abril de 1996 dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia en la causa núm. 109-1/95, relatiu a la inadmissió per defectes formals en la seva presentació del recurs de suplicació interposat per la representació processal del Sr. Òscar Mirabete Valera. El recurs d'empara fou interposat el dia 9 de maig de 1996. Va ser admès per aute del Tribunal del dia 17 de maig de 1996. El ponent de la causa fou el Sr. Pere Vilanova Trias.

El dia 12 de juliol de 1996 es va dictar sentència, que atorgava l'empara sol.licitada pel Ministeri Fiscal i per la part codemandant, i reconeixia al recurrent el dret a la jurisdicció i el dret al recurs en els processos penals. Es va anul.lar parcialment l'aute de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia de data 3 d'abril de 1996 pel que feia referència a la declaració d'inadmissió del recurs de suplicació interposat pel Sr. Mirabete Valera.

Causa 96-4-RE

Recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Hans Horst Boldt contra l'aute de data 19 d'abril de 1996 dictat per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia en la causa núm. especial 02, relatiu a un procediment urgent i preferent previst a l'article 41.1 de la Constitució. El recurs fou interposat el dia 15 de maig de 1996. El Ple del Tribunal, una vegada escoltat l'informe del magistrat ponent Sr. Joan Josep López Burniol, va decidir no admetre a tràmit el recurs d'empara.

L'aute d'inadmissió fou dictat el dia 14 de juny de 1996. La part requeridora va presentar -en aplicació de l'article 38 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional- el dia 27 de juny de 1996, un recurs de súplica contra l'aute d'inadmissió del Tribunal. El recurs de súplica fou rebutjat per aute del Tribunal del dia 12 de juliol de 1996.

Causa 96-5-RE

Recurs d'empara interposat pel Ministeri Fiscal contra la sentència de data 17 de maig de 1996 dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia en la causa núm. 67-ED/91, que condemnava el Sr. Mesa Fuentes, com a responsable en concepte d'autor d'un delictes d'homicidi. El recurs fou interposat el dia 27 de juny de 1996. Va ser admès per aute del Tribunal del dia 7 de setembre de 1996. El ponent de la causa fou el Sr. Miguel Ángel Aparicio Pérez.

El dia 5 de novembre de 1996 es va dictar sentència atorgant parcialment l'empara sol·licitada pel Ministeri Fiscal i per la part codemandant en les pretensions relatives a les lesions del dret a la jurisdicció, del dret al procés degut i del dret a la presumpció d'innocència. S'anul·là la sentència de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia núm. 08-96, dictada el dia 17 de maig de 1996, en la causa núm. 67-ED/91.

Causa 96-6-RE

Recurs d'empara interposat pel Ministeri Fiscal contra la sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de data 6 de juny de 1996, en la causa núm. AD-010-2/95, relativa a la falta de legitimació activa de l'associació APAPMA per interposar recurs contenciós administratiu contra el projecte de perllongament d'una carretera secundària. El recurs fou interposat el dia 8 de juliol de 1996. Va ser admès a tràmit per aute del Tribunal del dia 7 de setembre de 1996. El ponent de la causa fou el Sr. François Luchaire.

El dia 5 de novembre de 1996 es va dictar sentència que atorgava l'empara sol.licitada pel Ministeri Fiscal i per la part codemandant i reconeixia les seves pretensions relatives a la lesió del dret a la jurisdicció. S'anul.là la sentència recorreguda i les actuacions processals es van retrotreure al moment immediatament anterior a la decisió anul.lada.

Causa 96-7-RE

Recurs d'empara interposat pel Ministeri Fiscal contra l'aute de data 12 de setembre de 1996 dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, en fase d'execució de la sentència del procediment B-256-2/95. El recurs fou interposat el dia 8 d'octubre de 1996. Va ser admès a tràmit per aute del Tribunal del dia 5 de novembre de 1996. El ponent de la causa fou el Sr. Pere Vilanova Trias.

El dia 19 de desembre de 1996 es va dictar sentència que atorgava l'empara sol.licitada pel Ministeri Fiscal i per la part codemandant i reconeixia les seves pretensions relatives a la lesió del dret al procés degut i del dret a la defensa. Es van anul.lar les resolucions judicials recorregudes i es van retrotreure les actuacions processals al moment immediatament previ a la primera citació processal.

III. DE LA LLEI QUALIFICADA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

De la modificació de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional

Per tal de fer possible que el Tribunal Constitucional exerceixi la seva funció de control previ de constitucionalitat sobre els acords internacionals que el Govern pugui concloure en exercici de les seves competències, el Consell General, per mitjà de la Llei qualificada reguladora del procediment de control previ dels acords internacionals, aprovada el dia 14 de desembre de 1996, ha modificat l'article 62 de la LQTC. La nova redacció precisa que el control del Tribunal Constitucional s'estén també a constatar el compliment del procediment de negociació dels tractats internacionals previstos a l'article 66 de la Constitució.

“Article 62

1. El dictamen del Tribunal Constitucional ha de pronunciar-se sobre l'adequació a la Constitució de les estipulacions del tractat o de l'acord que hagin estat qüestionades així com, quan escaigui, sobre el compliment del procediment de negociació previst a la Constitució.

2. Si el dictamen conté algun pronunciament d'inconstitucionalitat, el tractat no pot ratificar-se ni tampoc es pot manifestar el consentiment de l'Estat en el cas dels acords. Quan la inconstitucionalitat no es produeixi per un vici de procediment, el Tribunal ha d'indicar els preceptes constitucionals que resulten afectats per si fos procedent la previsió del paràgraf segon 2, apartat 2 de l'article 101 de la Constitució”.

IV. DEL FUNCIONAMENT DE LA JUSTÍCIA CONSTITUCIONAL

Al llarg de l'any 1996, el Tribunal Constitucional ha tingut l'ocasió -en l'exercici estricte de la seva funció jurisdiccional- de constatar, en l'ordenament vigent, alguns aspectes que poden causar certes disfuncions en l'actuació dels poders públics andorrans, inclòs aquest Tribunal:

1. Procediment penal

D'acord amb l'article 86.1 de la Constitució "Les normes de competència i procediment aplicables a l'Administració de Justícia estan reservades a la llei".

Tanmateix, els recursos contra les decisions del Tribunal de Corts segueixen les normes de procediment contingudes en el Decret del recurs de suplicació de 13 de juliol de 1990; aquest Decret és anterior a la Constitució, però ha estat modificat per un text posterior (article 137 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993), que confirma, doncs, la seva validesa.

D'acord amb aquest text, el coneixement del recurs de suplicació correspon amb caràcter exclusiu al Tribunal Superior de Justícia; ara bé, ens podem qüestionar la naturalesa i les conseqüències jurídiques d'aquest recurs: es tracta d'un recurs de cassació o d'un recurs d'apel.lació?

L'exposició de motius del abans esmentat Decret afirma que "té assignada la funció que en altres drets processals europeus correspon al recurs de cassació". Efectivament, de la combinació dels articles 19 i 3 (punts 2 i 3) resulta que el Tribunal Superior anul.la i reposa davant el Tribunal de Corts quan admet el recurs per infracció de normes de procediment o per denegació injustificada d'alguna prova; aleshores actua veritablement com un jutge de cassació. Per contra, el Tribunal Superior es pronuncia sobre el fons si anul.la per alguna altra raó, en particular per error en l'apreciació de la prova (punt 5 de l'article 3); aleshores es pot considerar que actua com un jutge d'apel.lació.

Aquesta dualitat de funcions en relació amb una mateixa decisió té, evidentment, inconvenients, encara que només sigui perquè els poders d'un jutge d'una instància superior són força diferents en apel.lació i en cassació pel que fa tant a la determinació dels fets com a llur apreciació. Endemés, aquest Decret fixa terminis de procediment diferents segons els casos. D'acord amb la combinació dels articles 2.2 i 14 "...el Tribunal resoldrà directament pel mateix aute sobre l'admissió i el fons del recurs" quan aquest aute és relatiu a "autes de sobreseïment i les altres decisions d'aquell Tribunal que impedeixin la prossecució de la causa". Mentre que en els altres casos l'article 15 fixa un termini entre l'aute d'admissió i la vista.

La tasca del Tribunal Constitucional i la del Tribunal Superior es veurien facilitades si la llei establís molt exactament les funcions del Tribunal Superior, tant pel que fa a l'examen dels recursos com a les decisions que s'hi refereixen;

aquest seria el cas si la llei donés al Tribunal Superior, en matèria penal, la qualitat de jutge d'apel·lació (o de cassació?) en totes les circumstàncies.

2. Les associacions.

El dret d'associació reconegut a l'article 17 de la Constitució ha de ser l'objecte, segons aquest mateix article, d'una llei que estableixi, a efectes de publicitat, un registre de les associacions que es constitueixin; ara bé, l'absència d'aquesta llei pot crear dubtes sobre l'existència o la inexistència d'una associació, o sobre la seva capacitat jurídica, especialment, la seva legislació processal així com el caràcter associatiu o no associatiu de certs agrupaments o comunitats.

V. DE LES ACTIVITATS INSTITUCIONALS NO JURISDICCIONALS

A) Externes

Com es va manifestar en les precedents Memòries dels anys 1994 i 1995, els magistrats i el secretari general, responent a l'interès per conèixer el treball jurisprudencial desenvolupat en els tres anys de funcionament del Tribunal i de l'organització constitucional andorrana, han seguit realitzant activitats dirigides a difondre i divulgar el nostre dret constitucional.

Ha augmentat també el nombre de ciutadans que s'han dirigit, personalment o per escrit, als serveis del Tribunal Constitucional per conèixer quines són les competències jurisdiccionals que té atribuïdes i quins procediments judicials poden utilitzar els particulars davant el Tribunal per a la protecció i la defensa dels drets fonamentals.

1. Activitats de caràcter internacional

Participació en la X Conferència europea de tribunals constitucionals

El Tribunal Constitucional andorrà va participar com a membre de ple dret en la X Conferència que es va celebrar a Budapest entre els dies 6 i 8 de maig, on també van ser presents els tribunals constitucionals o òrgans de jurisdicció equivalent d'Alemanya, Austràlia, Àustria, Bèlgica, Bielorússia, Bòsnia-Hercegovina, Bulgària, Corea del Sud, Croàcia, Egipte, Eslovàquia, Eslovènia, Espanya, Estònia, França, Hongria, Itàlia, Liechtenstein, Lituània, Luxemburg, Macedònia, Malta, Marroc, Polònia, Portugal, República Txeca, Rússia, Suècia, Suïssa, Turquia i Xipre. El Tribunal Europeu dels Drets Humans, la Comissió Europea dels Drets Humans, el Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees i la Comissió de Venècia del Consell d'Europa també van ser-hi presents. La sessió solemne d'obertura va tenir lloc el dia 7 de maig sota la presidència del Sr. Gyula Horn, cap de Govern de la República d'Hongria.

Prèviament a la celebració de la Conferència, els tribunals constitucionals havien elaborat i lliurat a l'organització hongaresa, un informe del seu dret intern respecte a les dues matèries sotmeses a l'estudi de la Conferència: "La llibertat d'expressió en la jurisprudència dels tribunals constitucionals, en particular en relació amb els casos de reglamentació dels mitjans de comunicació" i "La separació de poders des del punt de vista del Tribunal Constitucional". Les deliberacions de la Conferència es van portar a terme en quatre sessions de treball, la primera de les quals va ser presidida pel Sr. François Luchaire.

a) Les deliberacions relatives a la llibertat d'expressió van destacar la importància fonamental d'aquesta i de la llibertat d'informació en l'expansió de la personalitat del ciutadà. Alhora, es va estudiar el ventall de respostes normatives perquè es preservi l'exercici independent de la llibertat d'expressió i d'informació. En darrer terme, s'estudiaren els casos específics de col·lisió d'aquestes llibertats amb

determinats drets fonamentals i les possibles vies de solució d'aquests conflictes jurídics.

b) Les deliberacions relatives a “La separació de poders des del punt de vista del Tribunal Constitucional” van poder fonamentar-se en l'existència d'una identitat de punts de vista en els sistemes dissenyats per cada dret nacional. El principi de la separació de poders s'articula com un principi organitzatiu del repartiment de funcions respecte del poder de l'estat. Aquesta separació horitzontal dels poders es completa amb una separació vertical -més o menys desenvolupada en els diferents estats- que es tradueix en la descentralització del poder de l'estat, delegat a províncies, regions i òrgans comunals.

El Sr. François Luchaire, en representació del Tribunal Constitucional d'Andorra, va intervenir en aquesta sessió de la Conferència en què va fer una descripció detallada de l'organització institucional del Principat d'Andorra. L'informe general elaborat per l'organització hongaresa va destacar especialment la institució dels Coprínceps com a configuració conjunta i indivisa del cap de l'Estat andorrà.

Es va constatar igualment de manera unànime que en la democràcia parlamentària, en què el govern rep el suport d'una majoria parlamentària, l'aplicació del principi de separació de poders exigeix un esforç especial. Per assegurar l'equilibri del sistema polític, cal una jurisdicció constitucional amb unes competències que li permetin exercir el control formal i material de les lleis, i també assegurar que les funcions del poder executiu i legislatiu són atribuïdes a òrgans creats amb aquesta finalitat per la Constitució.

No hi va haver unanimitat respecte al paper de la jurisdicció constitucional: una part dels assistents van estimar que aquesta institució, susceptible de fer de contrapès al “bloc compacte” dels poders legislatiu i executiu, forma part del poder judicial i s'encaixa, doncs, en el sistema dels tres poders tradicionals. Altres van considerar la jurisdicció constitucional com un quart poder dins del sistema de control i d'equilibris mutus. Malgrat això, aquesta discussió teòrica va constituir una qüestió d'importància pràctica menor.

Els membres de la delegació andorrana van realitzar, en el decurs de la seva estada a Budapest, diverses reunions de treball amb gairebé tots els representats dels tribunals constitucionals presents a la Conferència. L'alt interès científic demostrat per l'organització institucional andorrana va permetre l'enfortiment de les relacions amb els tribunals homòlegs i la consolidació de mecanismes de col.laboració futura. Així mateix, la Conferència, que realitzarà una reunió preparatòria l'any 1997, va acordar celebrar la XI Conferència l'any 1999 a Polònia.

Comissió de Venècia

El dia 7 de maig de 1996, en el marc de la X Conferència, va tenir lloc a Budapest, la presentació del Centre de Documentació de Jurisprudència Constitucional, a càrrec del Sr. Matthew Russel, membre de la Comissió de Venècia. Les decisions del Tribunal andorrà són trameses regularment -perquè hi puguin ser consultades- a aquest Centre de Documentació. Alhora, fruit de la col·laboració amb la Comissió de Venècia, ha estat elaborada una traducció a la llengua anglesa de la Llei qualificada del Tribunal. L'any 1997 es publicarà al Butlletí de Jurisprudència Constitucional, que edita el Consell d'Europa, un recull legislatiu de les funcions i els procediments que es poden seguir davant el Tribunal andorrà.

2. Reunions institucionals

29 de gener. Els magistrats del Tribunal i el secretari general van lliurar al M.I. Sr. Josep Dalleres Codina, Síndic General i al M.I. Sr. Miquel Aleix Areny, Subsíndic General, a la Casa de la Vall, la Memòria del Tribunal corresponent a l'any 1995 i un exemplar del primer volum que recull la Jurisprudència constitucional. El president i el vicepresident del Tribunal van lliurar una còpia de la Memòria i un exemplar del recull de Jurisprudència al M.I. Sr. Marc Forné Molné, Cap de Govern.

13 i 14 de març. El president del Conseil Constitutionnel francès, Sr. Roland Dumas, va visitar el Principat d'Andorra convidat pel Tribunal andorrà. En el decurs de la seva visita va assistir als actes commemoratius del dia de la Constitució. Així mateix, ambdós tribunals van celebrar una sessió de treball en què es van estudiar de manera paral·lela els models de justícia constitucional francesa i andorrana.

3. Activitats de divulgació

Endemés de les trobades bilaterals esmentades amb magistrats i membres dels serveis jurídics dels tribunals presents en la X Conferència, durant l'any 1996, la secretaria general ha atès nombroses peticions per part d'estudiosos del dret públic o bé de departaments de dret constitucional de facultats de Bèlgica, Espanya, França, Itàlia, Portugal i Suïssa, interessades en el treball jurisprudencial del Tribunal Constitucional andorrà.

4. Altres activitats

En el decurs d'aquest tercer any d'activitat el Tribunal ha estat present en la vida pública andorrana, especialment per mitjà del seu president que, per imperatiu legal, article 27 a) de la LQTC, n'exerceix la representació. En representació del Tribunal, el president i/o el vicepresident han participat i assistit als actes en els quals el protocol exigia la seva presència.

B) Internes

Biblioteca

En l'actualitat la biblioteca disposa d'una quantitat propera als 2.000 llibres i publicacions periòdiques, registrades i catalogades informàticament. Aquest any ha augmentat de manera important el nombre de consultes i préstecs del fons de la biblioteca per part dels col·lectius professionals interessats.

Jurisprudència

En compliment del que disposa l'article 7.2 h) del ROFTC, que encomana al secretari general "recopilar, classificar i publicar la doctrina constitucional del Tribunal", el Tribunal Constitucional va iniciar l'any passat la publicació del primer volum que recull les seves decisions (autes i sentències). D'aquell volum van ser editats 1.000 exemplars, 500 dels quals van ser tramesos als representants de tots els poders públics andorrans, als col·lectius professionals directament vinculats amb la tasca del Tribunal, als òrgans de justícia constitucional o de competència equivalent estrangers i a nombroses facultats de dret i departaments de dret constitucional. La seva distribució ha estat gratuïta i es troba a disposició de les persones interessades a la secretaria general del Tribunal.

Aquest any s'edita el segon volum de jurisprudència constitucional que recull les resolucions (autes i sentències) dictades des del 13 de novembre de 1995 fins al 19 de desembre de 1996. El volum es completa amb quatre índexs (índex de les disposicions que han estat objecte d'impugnació o de conflicte davant del Tribunal, índex de les disposicions que han estat afectades per declaració de nul·litat o de derogació pel Tribunal, tesaurus sistemàtic de conceptes o matèries tractades en cada resolució i índex de disposicions citades en la fonamentació jurídica de les decisions) concebuts per proporcionar la màxima utilitat al recull jurisprudencial i per facilitar-ne la consulta. Així mateix, s'adjunta un seguit de quadres estadístics referents a l'activitat del Tribunal d'ençà de la seva creació.

Altres publicacions

Recollint les peticions formulades des de tribunals constitucionals europeus i des d'universitats estrangeres, la secretaria general procedirà a editar en el decurs del primer semestre de l'any 1997 la legislació relativa a la justícia constitucional andorrana en llengua catalana, anglesa, espanyola i francesa.

VI. DELS MAGISTRATS DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

Dels magistrats del Tribunal Constitucional

El mes de maig d'enguany, l'administrador de la Unió Europea per a la ciutat de Mòstar, a la República de Bòsnia-Hercegovina, Sr. Ricard Pérez Casado, va sol·licitar la participació, com a assessor de l'Administració, del magistrat Sr. Pere Vilanova Trias. Durant dos mesos, el Sr. Vilanova va assumir, a Bòsnia, la coordinació de la preparació, l'organització i la celebració dels comicis electorals que es van realitzar en l'esmentada República el dia 30 de juny de 1996.

Així mateix, el mes de setembre, el nou administrador de la Unió Europea, Sir Martin Garrod, va sol·licitar la participació del Sr. Vilanova per supervisar la celebració de les eleccions generals que van tenir lloc el dia 14 de setembre.

En aquestes dues ocasions, el Sr. Vilanova ha estat rebut pel Sr. Dautbasic, president del Tribunal Constitucional de la República de Bòsnia-Hercegovina.

VII. DE LA INFRAESTRUCTURA

Al llarg de l'any 1996, s'ha ampliat l'espai i el mobiliari destinat a la biblioteca del Tribunal per tal de facilitar la localització i la consulta dels volums que hi ha dipositats. Així mateix, els serveis administratius del Tribunal s'han connectat a la xarxa Internet. En el decurs del primer trimestre de 1997 està previst que la secretaria general del Tribunal disposi d'una pàgina web on es pugui consultar tota la informació relativa a la legislació i a la jurisprudència constitucional andorrana.

VIII. DEL PRESSUPOST I DE LA SEVA ADMINISTRACIÓ

Preparació

El Tribunal Constitucional té atribuïda l'administració del seu pressupost segons els articles 9 g) i 27 f) de la LQTC, i així mateix, elabora el seu propi projecte de pressupost. El Ple del Tribunal, després d'aprovar el projecte de pressupost, el trameta al cap de Govern sol·licitant-li que l'incorpori al Projecte de Llei del pressupost general.

Administració

Sota les directrius establertes pel president del Tribunal, la secretaria general assumeix l'execució i la liquidació del pressupost. S'informa mensualment el president del Tribunal i s'informa trimestralment el Ple del Tribunal de l'estat d'execució del pressupost. El Ple del Tribunal fiscalitza l'execució del pressupost i n'aprova la liquidació, abans de trametre-la al Govern.

En el decurs del present any pressupostari, el Tribunal Constitucional, per tal de millorar la seva administració comptable, s'ha dotat d'un pla comptable que permet perfeccionar l'enquadrament i la definició tant de les despeses com dels ingressos.

- Liquidació de comptes relativa al pressupost del Tribunal Constitucional per a l'any 1995

El 14 de juny de 1996 el Ple del Tribunal va analitzar i aprovar la liquidació de comptes presentada per la secretaria general en relació amb el pressupost del Tribunal de l'any 1995. La Llei del pressupost general per a l'any 1995 autoritza una transferència corrent al Tribunal Constitucional per un import de 62.383.000.- pessetes. En data 31 de desembre de 1995, el Tribunal Constitucional no ha executat la totalitat del seu pressupost. L'import dels crèdits no utilitzats és de 7.689.442.- pessetes (12,33%). A més, el Tribunal ha tingut uns ingressos no pressupostats, corresponents als interessos bancaris, per un import de 3.169.799.- pessetes. Així mateix, en data 31 de desembre de 1995, el Tribunal té pendent el cobrament de la transferència corrent corresponent al quart trimestre de l'any 1995 per un import de 15.495.758.- pessetes.

D'acord amb l'encàrrec de la Comissió Legislativa Permanent de Finances i Pressupost del Consell General, entre els dies 8 d'agost i 19 de setembre d'enguany, s'han portat a terme, per part de l'equip auditor de "Fiscaudi, Auditores Asociados, S.A.", els treballs d'auditoria del balanç de situació i el compte de resultats del Tribunal Constitucional, tancats a 31 de desembre de 1995.

- Pressupost del Tribunal Constitucional per a l'any 1996

El pressupost del Tribunal Constitucional elaborat i aprovat en la Llei de pressupost per a l'any 1996 és de 65.502.150.- pessetes. Aquesta xifra representa un 0,25% del conjunt del pressupost de despesa previst en la Llei del pressupost per al 1996. Aquesta quantitat representa un increment en xifres absolutes en relació amb el pressupost de l'any 1995, de 3.119.150.- pessetes.

- Projecte de pressupost del Tribunal Constitucional per a l'any 1997

El projecte de pressupost que el Tribunal Constitucional ha elaborat per a l'any 1997 fixa la previsió global de la transferència corrent per fer front a les despeses de funcionament del Tribunal en 67.467.215.- pessetes. Aquesta quantitat representa un increment en xifres absolutes en relació amb el pressupost de l'any 1996, d'1.965.065.- pessetes.

L'increment de despesa previst al projecte de pressupost del Tribunal per a l'any 1996 en relació amb el pressupost del Tribunal de l'any 1995 és d'un 3%.

IX. DE LA SEVA APROVACIÓ

Prenent com a base els materials lliurats per la secretaria general del Tribunal, el Sr. François Luchaire va presentar, al Ple del Tribunal, un primer projecte de Memòria que, després del debat pertinent, i una vegada introduïdes les modificacions suggerides pels magistrats, s'ha convertit en una nova redacció, que ha estat aprovada pel Tribunal en la seva sessió del dia 19 de desembre de 1996.

Aquesta Memòria serà lliurada al M.I. Sr. Josep Dalleres Codina, Síndic General del Principat d'Andorra, pel Ple del Tribunal Constitucional, per al coneixement del Consell General.

Andorra la Vella, desembre de 1996

